
kisdobos
1980. MÁJUS

Fogjuk meg és vigyétek!

Közeledik a kisdobos-avatás. Mit tegyünk? — vágtam el a lányok nótázásának és a fiúk futkározásának kacskaringós fonalát. Nem azért tettem ezt, mert a mostani őrsi foglalkozásunkon valahogy ketté vált az őrs: külön játszottak a lányok és külön a fiúk. Tudtam, hogy ez véletlen. Először alakult így. Hanem a lazításnak vége, ideje hozzálátnunk közös dolgainkhoz, gondoltam.

— Közeledik az avatás? Nahát! Nemrég még minket...

— Jaj, Csabi. Ne tégy már úgy te is, mint a nagyi. Mindig azt mondja: nahát, hiszen csak tegnap volt... csak az imént... aztán rendre kiderül, hogy ami tegnap volt, annak pont húsz éve, ami meg az imént, annak már egy hete. Minket tavaly avattak, a kicsiket meg az idén, és kész!

— Én azt mondom, ha közeledik az a kisdobos-avatás, hát meg is fog érkezni. Ugyan mit tehetnénk ellene? — ragad Ördög Ildi tréfálkozó kedve Szakács Lacira. És, mert nálunk egy kis nevetésért senki se megy a szomszédba, máris harsányan kacagtunk. Nem is azon, amiket beszéltünk, hanem csak úgy, mert együtt voltunk. Ám a kérdés egy vidám őrsben is kérdés marad: mivel lephetnénk meg a kicsiket, mi, nagyok, a mostani másodikos és gyakorló kisdobosok. Hiszen az avatás mégis csak ünnep!

— Ajándékozzunk nyakkendőt!

— Nem jó. Már van mindenkinek.

— Írjuk le nekik szépen a kisdobosok hat pontját!

— Benne lesz a zsebkönyvben. Ezt se tehetjük.

— Írjuk le nekik azt a szép történetet a szabadságharc kisdobosáról. Tudjátok, amelyiket tavaly meséltem nektek a Kisdobos-ból. Az avatáson adjuk át.

— Jó lenne, ha az avatásra csak mi készítenénk valami meglepetést, ha most kihagynánk a felnőtteket.

Így csöpörésztek a gondolatok, mint amikor felhő töpreng az égen: essen vagy ne essen.

És akkor Szakács Laci, őrsünk legnagyobb matematikusa, összefoglalta gondolati vizsgálódásának eredményeit. Így:

— Négy első osztály van. Mindegyikben legalább 28—32 gyerek. Az annyi, mint... 120 avatandó. Van négy második is, de annyi időnk már nincs, hogy minden rajjal, sőt őrssel beszéljünk. Meg aztán, mit is mondanánk, hiszen még nem találtunk ki semmit. Ebben a helyzetben egy dolgot tehetünk. Kitaláltok valami műsort.

— Fogjuk meg és vigyétek! Így gondoltad? — mondta Terka húgom. Nehezen viselte el, hogy nem ő találta ki a műsort. Pedig milyen egyszerű! Lacié az ötlet. Az összeállítás és előadás meg valamennyiünké. No, meg a titoktartás az avatásig. Ez lesz a legnehezebb.

Máris Mária őrsvezető

Édesanyám varrónő a csabai FÉKON Fehérneműgyárban, édesapa a 8. sz. Volán Vállalatnál autószerelő. A húgom másodikos és Emmának hívják. Én harmadikba járok. Szeretünk iskolába járni. Több vers- és prózamondó versenyen elsők lettünk. Esténként anyuval apuval együtt sokat játszunk. Együtt sétálunk, tollaslabdázunk, kerékpározunk. Gyakran járunk könyvtárba, mert nagyon szeretünk olvasni. Én tudok harmonikázni, a testvérem meg énekel a zenéhez. Így telnek a mi napjaink!

Tóth Tünde harmadikos
Szeghalom Újtelep
XVIII. út 10.

Az én családom öt-tagú. Hárman vagyunk testvérek. Nagyon szeretjük egymást és ahol tudunk, segítünk. Édesanyám tanítónő, nagyobbik testvérem őrsvezető az osztályunkban. Én is az őrsben vagyok. Apukánk asztalos. Sok játékot farag nekünk. Most építkezünk. Az építkezésnél is segítünk, s a házi meg a kerti munkában ugyancsak. Nagy gondot fordítunk a tanulásra, hisz ez a legfontosabb. Szeretjük a könyveket. Még Szabi, a kisöcsénk is szívesen lapozgat, pedig ő még kicsi, iskolába sem jár. Sok verset tud. Ha néha összeveszünk, a haragunk tíz percnél nem tart tovább.

Harsányi Ernő harmadikos
Józsa, Kiskert utca 10.

Nagyon szeretjük egymást...

Mi nagyon vidám család vagyunk

...az egész család együtt játszik.

...legyen egy kistestvérem.

Az én szüleim még fiatalok. Mindketten dolgozni járnak. A húgom, Edit másodikos. Csak reggel, este és hétvégeken találkozunk, mert napközben mindenki elfoglalt. Reggel legelőször édesapám kel fel, azután édesanyám. Befűtenek, elkészítik a reggelit. Nagyon jó érzés melegben felébredni! Mikor kibújunk az ágyból, rendbeszedjük magunkat — együtt reggelizünk. Együtt tesszük rendbe a lakást, elrakjuk az edényt az asztalról és elmossuk. Háromnegyed nyolckor indulunk az iskolába, két perc alatt odaérünk. Szüleinktől sok szeretetet és gondoskodást kapunk.

Katók Krisztina negyedikes
Galgamácsa, Tabán u. 39.

Bemutatom nektek a családom: öten vagyunk: anyukám, apukám, nagymamám, nagypapám és én. Édesanyám Vácegresen óvónő, édesapám a Volánnál irodán dolgozik. Nagypapám nyugdíjas. Amíg nem volt az, Ikladon a gyárban dolgozott. A nagymamám népművész. Egy házban lakunk valamennyien, de mindenkinek van egy kis saját kuckója. Nagymama mesél, rajzolni tanít. Sokan jönnek hozzánk és megnézik az ő képeit. Én ilyenkor meghúzódom a sarokban és hallgatom, mit beszélnek. Boldogságomhoz már csak az hiányzik, hogy legyen egy kistestvérem!

Takács Ibolya negyedikes
Galgamácsa, Petőfi út 97.

Gitta, a kishúgom júliusban volt kétéves. Édesapa a debreceni vágóhídon raktáros, édesanya a községi tanácsnál dolgozik. Jelenleg Gittával itthon van gyermekgondozásin. Ez nagyon jó. Együtt lakunk mamáékkal és dédmamával, akit mindannyian nagyon féltünk és szeretünk. Ő sok mesét mond és olvas nekünk. Anyu vetít, apuval sokat játszunk és tornászunk.

Kovács Gabriella másodikos
Konyár, Benedek Elek raj
Galagonya őrse

Mi nagyon vidámak vagyunk, különösen anyukám meg én szeretünk nevetni. Pedig anyuka éjjel-nappal dolgozik, mégis jókedvű! Apukám a termelőszövetkezetben ács. Hárman vagyunk testvérek: Juliska, Zsuzsi és én. Zsuzsi mosogat, én takarítok és vásárolok, Juliska óvodás, ő még inkább csak játszik. Nagyon jó otthon!

Bernáth Éva negyedikes
Kunszentmiklós
Vorosilov u. 41/c

Ha édesanyámra ránéz valaki, nem gondolná, hogy törékeny testében mennyi erő és kitartás van! Vezeti a háztartást, közben az agrártudományi egyetemen utolsó éves hallgató. Amit tudunk, segítünk neki. Édesapa a Lajta-Hansági állami gazdaságban jogász. Sok könyvünk van. Öcsém Csabi és én karácsonyra, születésnapra, de néha „csak úgy” is kapunk könyveket. Általában vidám család vagyunk, sokat énekelünk és gyakran játszunk. Nagyon emlékezetes volt egy Duna-parti hétvégénk. Csabival megmásztunk egy szénakazlat, közelről láttunk őzikéket, és a nyuszikák mellettünk ugrottak fel a fűből. Nagyon jó, hogy szeretjük egymást, hogy jóban-rosszban összetartunk.

Zentai Katalin úttörő
Mosonmagyaróvár
Móra Ferenc ltp. B/5.

Görög Júlia rajzai

Veress Miklós

Tavaszi vásár

Nem ázik a sátor,
elszaladt a zápor.
Arra fut a hangya,
világgá kurjantja:
Tücsök, veréb, róka, csibe,
kezdődik a vásár.
Már egy hete készül ide,
hogy csudát is lássál!

Vásár! Vásár!
Jobb ez a falásnál!

Cserebogár csereberél,
bajszot cserél vele egér.
A macska meg fölsóhajtott:
adok érted — kockasajtot.

Vásár! Vásár!
Ne vásárolj másnál!

Kifeszítve zsinege,
billeg rajta cinege:
amit ez a spárga bír
az legalább egy tapír!

Vásár! Vásár!
Ki vásárol másnál!

Kerékpáron zakatol,
s így kiált a krokodil:
ha musztángja vacak lett,
vegyen inkább biciklit!

Vásár! Vásár!
Engem is megláss már!

Nem ázik a sátor,
ha a gazda bátor,
világgá kiáltja:
nyerhet itt egy
rókát, aki
bundáját kiváltja!

Vásár! Vásár!
Utána a mély sár.

Ha nem hiszed,
odaeredj,
én is megyek másnap.
Eladom a kalapom egy
kalaposgombának.

Papp Krisztina rajza

Simai Mihály

Kadosa a Meseerdőben

Mikor Attila már nagyfiú volt és maga járt le a Közértbe tejért, vajért, kifliért, miegymásért, akkor követte el Kadosa az első hőstettét. A ropogósra sült szegedi kifli egyik végét keményen megmarkolta a balkezével, a másikat a jobbal, és — halljatok csudát! — kettétörte.

Csak úgy.

Uk-muk-fuk!

Láttam én már patkóroppantó kovácsot, asztallábtördelő, hétfaluhíres legényt, de egyiket se néztem ekkora gyönyörűséggel. Kacsintottam is Attilának: na, mit szólsz? Van itt erő, nem hiába ette nagykanállal a madártejet; már a szegedi pékek kőkeményre sütött másnapos kiflije se fog ki rajta.

Attila visszanevetett:

— Én már a múltkor is mondtam: valóságos izompacsirta. Tudod, mikor félkézzel kinyomta a palacsintából a baracklekvárt.

Az ám. És ezt is csak úgy, uk-muk-fuk. Dehát akkor ez a kifliroppantó dicsőséges tett már nem is az első. Éppenséggel a második. Ha pedig a második, abból az is nyilvánvaló, hogy legalább még egy hősi cselekedet fogja követni. A mesebeli hármasszabály legalábbis így írja elő.

Most hát azért adjuk össze az eszünket, Attila meg én, mi is lesz a következő. Mármint miféle hőstett. Valami nagyon nagynak kell lennie. Mert az én szülőfalumban, Medgyesen is megmondták: az erős erdőt szánt, a gyenge a mezőn se boldogulhat. Ezek szerint pedig a mi Kadosánkat már most, ebben a minutumban nyugodtan elengedhetjük a Meseerdőbe.

Szántsa, ahogy tudja.

Indul hát a legkisebb fiú, kertésznadrágban, csudálatos ingben: van azon legalább százféle állat: lepke meg zsiráf, oroszlán, meg harkály, sündisznó meg kanalasgém. Így teljes a harci dísz, meg a zsebre tett pöttyös labdával és persze a karácsonyra kapott busszal, ami dudálni is tud, lámpát is villogtat, hol pirosat, hol zöldet, s ráadásul ügyesen, a maga jószántából kikerül minden akadályt. Ezt a buszt amióta megkapta, működteti Kadosa elemapadtáig, meg nem válna tőle ilyen nagy út előtt sem. Sőt: úgy viszi magával, olyan peckesen-büszkén, mintha ő ülne a buszban és az vinné őt. Hiába ezt is csak Kadosa tudja így csinálni.

No, ha indul a legkisebb fiú Meseország iránt, indul a híre is. Dehogy bánjuk, dehogy! Nagy hangon híreljük, nyitott ablak mellett — milyen hőstettekre képes ez a szemre apró, mackójárású, nagyhangú emberke. Pár óra múlva már minden veréb azt csiripeli: „Kettétörte a kiflit, mint a pinty!" „Félkézzel kinyomta a baracklekvárt a palacsintából! Csak úgy, uk-muk-fuk!" De ami a legfőbb, Csörögefalvi Csirregő Csöre, a legpletykásabb szarkaasszonyság is meghallotta. S az ő csőrénél nincs biztosabb posta Meseország felé! Márpedig ez fontos. Mindennél fontosabb: azt tartják a bölcs öregek: „hírrel erős a had". A félelmetes hír jobb utat csinálhat minden vitéznek.

Van is riadalom a Meseerdőben. — Fussunk — mondják az ijedősebb törpék, manók —, jön a világverő kiflitörő bajnok. — Fussunk? — tanakodnak félelmes agyarú nagyvadak. — Azt mondják, félkézzel kinyomta a lekvárt a palacsintából. Mégis: mi lehet az a palacsinta? Nyilván valami rettenetes szörny, amiből félkézzel csak nagyerejű ember nyomhatta ki a lekvárt, vagyishát mi az, hogy lekvár? — talán a lekvért, ami valószínű azt jelenti, hogy minden vért kisajtolt belőle. Egy markolásra, azám!!! Akkor hát, csakugyan: fussunk!!!

Meseerdőben, így csak a madarak maradnak. Meg a szelíd mókusok, őzek, szarvasok. Meg az erdő közepén épült toronyházban a kockafejű sárkány, aki már tíz éve alszik egyfolytában.

S az még nem lenne baj, de erőszakkal hívta vendégségbe magához a csillagszemű, aranyhajú Arankát s azóta ott tartja. A lépcsőház ajtaja lelakatolva: hogy lehet bejutni egy ilyen csupaüveg, csupabeton házba? — tanakodik Kadosa. Aztán leteszi a földre a pöttyös labdáját — sutt! rúg bele akkorát, csö-

römpölve hull ki az üveg. Már mászik is befelé, megy föl a lépcsőn.
Megy, lépdegél akkurátusan. Eljut a nyomógombos ajtóig. Becsönget, visszacsöngetnek bentről, erre Kadosa megfogja a kilincs helyén levő fogantyút, benyit a harmadik emeletre. Ott a kutyafejű, kutyafarkú házmester. Épp a rádiót hallgatja. A híreket.
Föl se néz. A rádió ugyanis rém érdekeseket mond arról a félelmetes vitézről, akinek címerébe, úgymond, egy elvérzett palacsintát és egy kettőbe tört szerencsétlen kiflit festett az udvari piktora, közepére pedig egy rettenetes pallost meg egy csatabárdot. A címeren felül, ez a név olvasható: Kadosa. Alul pedig egy fenyegető sor: „Így jár, aki megpróbál ellenállni."
A kutyafejű házmester majd belebújik a zsebrádiójába. Csak úgy mellékesen veti oda a kérdést: Na, mondjad már, ki vagy és mit akarsz? Ajándékot hoztál a sárkánynak?
— Kadosa vagyok! — vágja rá a maga mérges hangján Kadosa. Mire a kutyafejű házmester úgy megijed, elkezdi a fejét csóválni, és egy hang nem jön ki a farkán. Illetve fordítva: a torkán nem jön ki egy hang sem és a farkát csóválja kétségbeesetten. Oda se mer nézni, ahonnan a hang jön, fél, hogy menten lecsapja kutyafejét a félelmetes lovag. Aztán, mivel Kadosa nem szól egy szót se, csak indul tovább: zutty, a kutyafejű kiugrik az ablakon, és fut, ahogy a lába bírja.
No, három emelettel följebb már nincs ilyen könnyű dolga a mi Kadosánknak. Pedig az ajtó fotocellás: csak elé kell állni, a beleépített szerkezetek érzékelik, hogy jött valaki, és mind a két szárny nesztelenül feltárul. Kadosa ezen úgy elámul, világért se lépne be. Néz jobbra, néz balra: ugyan hogy működhet ez a szerkentyű.
— Még szép! Ha belépett volna, a vasfogú automata egyből leharapta volna a fejét! — magyarázta Attila.
— Bizony — bólintok én, s e kis kitérő után már vissza is kanyarodunk a Meseerdőbe. Kadosa begördíti a küszöbön a mindentudó, dudáló-villogó, kanyargó-csavargó csodabuszt. Ezen meg a vasfogú automata kezd el csodálkozni. Tizenkilenc éve áll a sárkány szolgálatában, harapja a fejeket válogatás nélkül — mikor ki vagy mi jön —, és küldi őket föl a csőpostán magához a sárkányhoz; de még ilyen fura holmit életében nem látott. Nna, akkor aztán bejön Kadosa, elkezd játszani a busszal. Téríti erre, fordítja arra, ámítja az automatát, s egy óvatlan pillanatban kihúzza a konnektorból a banándugót. Így aztán a vasfogú automata egyszeriben mozdulatlanságba dermed.
Most már csak a kilencedik emeleten talál őrt a mi mackójárású hősünk. Hanem ott aztán akkorát, mint egy zsiráf. Egy valóságos óriás állja útját. Már tudja a rádióból, hogy jön. Alig várja, hogy kihívja párviadalra, valósággal viszket a marka egy jó kis agyabugyálásért.
— Talán te vagy annak a híres bajvívónak az apródja? — kérdezi az ötméter magas óriás, aki miatt egybeépítették a kilencedik meg a tizedik emeletet, mert másképp csak négykézláb tudna mászni. — Ha azért küldött előre, hogy meg merek-e mérkőzni őkelmével, megnyugtathatod...
— Kadosa vagyok, a Nemestakács utcából — nyilatkozik teljes lelkinyugalommal Kadosa, s körüljárja az óriás egyik csizmáját. Csöppet se zavarja a harsogó röhögés.
— Te?! Még hogy te vagy, aki összeroppantottad a háromnapos szegedi kiflit? És legyőzted a verhetetlennek hitt Palacsinta lovagot, csak úgy uk-muk-fuk, félkézzel kinyomtad belőle a szuszt?! Na, ne ravaszkodj! Velem nem lehet tréfálni.
— De akkor is én vagyok! — ordít rá Kadosa, madárijesztő akaratos hangján. S indul tovább, rá se hederítve a marcona égimeszelőre. Az meg egyre gyanúsabbnak találja a dolgot. Lefelé battyog, hogy megkeresse az igazi vitézt, aki szemmel láthatóan, ésszel észlelhetően cselt vetett neki: az apródját előre küldte, merő megtévesztésből. Úgy látszik, nemcsak erős mint az oroszlán, hanem ravasz is, mint a róka.
Hát így keveredik végül is Kadosa a sárkány lakosztályába. Ott már csak függöny lebeg az ajtón: a kockafejű sárkány hét fejének büdös lehellete lebegteti. Mert alszik a gonosz fenevad, még most is. Csillagszemű, aranyhajú Aranka pedig ott virraszt a másik szobában.
— Jaj, te aranyos kisfiú! Hát téged meg ki lopott ide a sárkányhoz? — kapja föl Aranka az apró vitézt.
— Akkor is Kadosa vagyok! — mondja Kadosa —, és föl akarom költeni a sárkányt! — Kicsit már fáradt és nyűgös, ezt Aranka is láthatja, noha nem tudja, mennyit gyalogolt csupán érte a kiflitörés világbajnoka.
— Hadd aludjon az a sárkány — kérleli Aranka. — Akkor nem bánt.

Birkás Ákos rajza

— De kockázni akarok a fejével. Nekem nincs ilyen kockám és kockázni akarok a fejével. Jó lesz? A kockákból garázst építek a buszomnak, akkor is garázst építek...

Nincs mese!

Illetve csak mese van.

Kadosa egy papírvágó kést talál a sárkány íróasztalán. Azzal szépen-lassan lenyiszálja mind a hét fejét. Igaz, hogy közben Aranka gyorsan-fürgén odakötözi a hét sárkány-nyakat az ágyhoz, nehogy az ébredő bestia kárt tegyen ebben a játékoskedvű apróságban.

Így hát, akárhogy is nézzük, megtörtént a harmadik hőstett is. Kadosa ugyanúgy rakosgatja egymásra a kockáit, mintha sohase járt volna a Meseerdőben, sohase mentette volna meg a csillagszemű, aranyhajú Arankát. De mi ketten, Attila meg én, tudjuk, amit tudunk. Illetve valami még bizonytalan.

— És amikor az óriás ment visszafelé, nem kapta el őket?

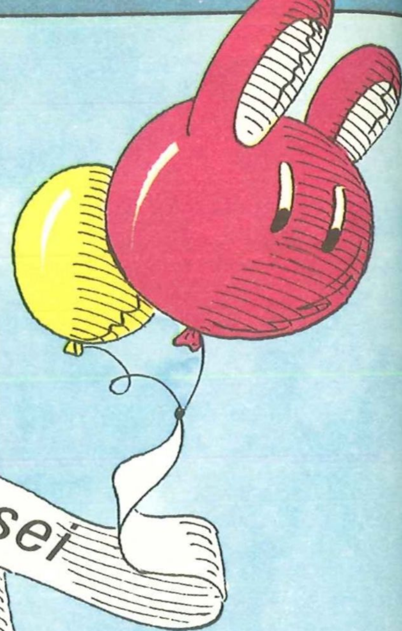
— Dehogyisnem. Csakhogy akkor közbeléptél te. Rádióüzenetben felszólítottad az óriást, hogy mindenben engedelmeskedjen Kadosának. Öcséd már levágta a sárkányt, s az ellenállás reménytelen, egyébként Te is útban vagy a toronyház felé, s noha nem szeretsz dicsekedni, mellékesen megemlíted, hogy már egy éve a legjobb vívómestertől veszel leckéket stb... stb.

— Erre ő megijedt.

— Nyilván. És, hogy a kedvünkbe járjon, a két karján hozta haza Kadosát meg Arankát. Aztán a végén még ő hálálkodott, amiért megmutattuk neki a kosarasok klubját. Így nem maradt végképp állás nélkül: óriás termetével kitűnően érvényesül a SZAK kosárlabdacsapatában.

— Itt a vége, fuss el véle — mondja nevetve Attila. — Aki nem hiszi, másszon föl a hiszemfára, aki elhiszi, busszal mehet Hiszempiszem városába!

A Kisdobos csehszlovákiai magyar nyelvű testvérlapja a Kis Építő. Óvodásoknak és kisiskolásoknak készül. A kéthetenként megjelenő színes újság a szlovákiai magyar gyerekek körében ugyanolyan népszerű, mint itthon a Kisdobos. A szomszéd szerkesztőséggel jó barátságban vagyunk. Időnként meglátogatjuk egymást, és tapasztalatokat, sőt verseket, meséket, történeteket cserélünk. Most a szlovákiai magyar nyelvű irodalom két jeles művelőjét mutatjuk be. A Kis Építő olvasói (saját újságjukból) jól ismerik és nagyon szeretik verseiket.

Gál Sándor versei

Fák éneke

Zöldül, hajlik
kerek lombunk,
karcsú törzsünk
mily erős!

Fényben élünk
vagy viharban,
egyre megy, mind
ismerős.

Itt állunk és
mélyre ásunk,
mélyre, ahogy
csak lehet,

s ha lombunk az
égre tör is,
védnek lent a
gyökerek.

Csikótánc

Pata csattog,
fűszál röppen,
táncot járnak
vidám körben
a csikók.

Sörényükön
napfény ragyog,
karcsú lábuk
fel-feldobog
keményen.

Zabla nélkül
szabad réten
száguldanak,
mint az égen
fellegek

Kerek erdő, kerek rét

Kerek erdő, kerek rét,
Minden csupa kerekség.

Kerek szó és kerek szél,
Kerek nyár és kerek tél.

Sehol semmi egyenes,
Elindulni se merek.

Mert ha az út is kerek,
Megint ide érkezek.

Simkó Tibor versei

Fodormenta

Ide menta,
oda menta,
vízért ment a
fodormenta.
Ahogy esett,
úgy esett,
a kiskútba
beesett.
Azóta
— hiszi, aki issza —
kútvizünk tiszta
fodormentalé.

A kő csapjon belé!

Kabóca

Bice-
bóca
kabóca,
ég a
lámpa
kanóca,
de be
hozzánk
ne gyere,
mert a
szomszéd
egere
itt lapul
az
ágy alatt:
elkapja
a lábadat!

Tücskös

Csipeden a Pipe téren
tücsök ül a pipitéren,
késő este,
egyedül,
holdfény-húron
hegedül —
húzza,
nyúzza,
amíg látja,
aztán,
uzsgyi,
be az ágyba!

Szérű szélin

Szérű szélin
csütörtök,
cigánykereket hány
öt ördög;
hányják
szénán,
szalmán,
csalamádé
halmán,
vetik
Visken,
Csalomján,
tíz birkaól
alomján.
Mi legyen a jutalmuk?

Öt vödör tök!

Vida Győző rajza

BAKÓ ÁGNES

ZSUZSIBÓL GYEREK LESZ

Amikor a nagy, családi összejövetel után kettesben maradtunk Ritával, nagyot sóhajtva rázogatni kezdte a fejét; fújt egyet, aztán egyenest a szemem közé nézett és ezt mondta:

— Zsuzsiból olyan hamar lett gyerek, hogy a családból senki sem vette észre. Elhiszed?

— Miért ne hinném? — kérdeztem vissza, mert arra gondoltam, hogy Rita fején találta a szöget. Bizony, én se igen vettem észre, hogy mikor változott át Zsuzsi karonülő kisbabából gyerekké.

— Zsuzsi igazándiból jól becsapott ám mindenkit! — Rita összezárt szájjal nevetett, a nyakát két válla közé húzta, az orra is összehúzódott, mint egy kis harmonika. — Be bizony! — mondta csillogó szemmel, s egyre vidámabban. — Mert se nem nőtt, se nem hízott! És senkinek se jut eszébe, hogy napról napra öregszik mégis!

Teljes mértékben igazat adtam Ritának.

Zsuzsi pöttöm volt és aprócsontú. Bizony, hogy leesett a család álla! Mert Zsuzsi, azon pöttömnyi mivoltában egyszer csak fel s alá kezdett rohangálni a szobában, és vékony hangon visítozta:

— Nem... Neem...! Én... Éééén!... Jó... Jóóóó! — azzal beszaladt az asztal alá.

Mindenkiben meghűlt a vér. Zsuzsi alig volt két arasszal nagyobb, mint Rita brummogó, nagy, barna játékmackója! Mindenki nagyon féltette.

Mindenki, csak Rita nem! Ő biztosra vette, hogy nem történhet Zsuzsival semmi rossz, és baj nélkül ér az asztal alá.

Ezt nem is tudom, honnan tudta Rita, de tudta, és teliszájjal nevetett. Mivel mindenki ideges lett! Ő viszont tudta, amit tudott. És elöntötte a büszkeség, hogy ő jobban tudja az ilyeneket, mint a család. Igaz, eléggé alacsony volt az asztal, Zsuzsi mégis baj nélkül fékezett le alatta. Aztán — mivel gondolom, nagyon megörült annak, hogy futkározni tud —, boldogan sikongott, majd mindenfélét kiabálva előszaladt ismét. Körbe-körbe rohangált a szobában.

Akár akarta a család, akár nem, mindenkinek be kellett látnia, hogy ettől a pillanattól kezdve nem nézheti továbbra is tipegő kis gyámoltalannak Zsuzsit, mivel ő maga az, aki nem akarja, hogy annak nézzék.

Az igaz, hogy se nem nőtt, se nem hízott, ahogyan Rita is mondta, de erről a rokonság igazán nem tehetett.

Ám a rokonság apraja-nagyja, továbbá az egész utca szívből szerette Zsuzsit. Boldogan dajkálta volna hosszú esztendőkön át; mert kazalnyi gyerek nyüzsgött már akkortájt a környéken, de kisbaba egyetlen egy volt: ő.

A nagy összejövetel is éppen őmiatta történt. Az ő névnapját ünnepeltük, s összejött mindenki, hogy megajándékozza és azt mondja neki:

„Nőjél nagyra, kisbogaram" — meg minden. Persze egytől egyig azt gondolták, Zsuzsi nem érti ezt.

De értette!

Cérnavékony hangon nevetett egyet, s ezt mondta:

— Jó... jóóóó! — amire mindenki meghökkent.

Szóval ezen kuncogtunk mi Ritával, amikor kettesben maradtunk végre. Abban egyet értettünk, hogy Zsuzsit nem lehet nem szeretni. Nem is csodálkoztunk ezen. Mi is szerettük. Nemcsak azért, mert kunkori szőke haja volt és olyan kék szeme, mint jókedvében az ég; hanem mert olyan volt amilyen: aprócsontú és nevetős (persze csak olyankor, ha éppen nevetni akart), azonkívül olyan *csűröm-csavarom* észjárású, hogy ember legyen a talpán, aki eligazodik rajta.

Rita tűnődve bámult a térdén tátongó lyukra, amely a fehér harisnyanadrágon díszelgett.

— Látod?! — nézett rám olyan tekintettel, mintha én lyukasztottam volna ki azt a harisnyanadrágot. — Látod? Ha ezt például Zsuzsi csinálja, és ha már úgy tudna beszélni mint én, hát nem szorulna egy cseppet sem! Ő ezt az egészet megmagyarázná anyunak!

Rita hangjában nem volt irigység, inkább elismerően, bár kissé szomorúan mondta, amit mondott, én meg rábólintottam.

Ezután több hosszú hónap telt el. Már senki sem tartotta csudának azt, hogy Zsuzsi beszél, meg szaladgál. Gondolom, főként ez volt az oka annak, hogy egyik este, fürdés után, féllábon ugrálva, Rita elé billent és diadalmasan kérdezte:

— Tudod, mi lesz máma?

— Mi? — nézett rá kíváncsian Rita.

— Költözködés — jelentette Zsuzsi.— Mert én költözködöm.

— *Mitcsinálsz?!* — bámult el Rita. — Mi az, hogy költözködöl?

Zsuzsi kettőt rázott a fején. A szőke varkocs a fejebúbján kettőt lebbent. Egyszer jobbról balra, aztán meg vissza. Ő maga összevont szemöldökkel Ritát nézte közben.

— Még azt sem tudod? — legyintett. — Te aztán igazán buta vagy.

— Buuutaaa?! — csattant fel Rita. Harciasan

szembenézett Zsuzsival. — Te vagy az, ha ilyeneket mondasz! Igenis, okos vagyok! Ezt éppenséggel Klári néni mondta az oviban! És én biztosan tudom, hogy ha belenéznénk egy olyan tükörbe, hogy: *„Tükröm, tükröm, mondd meg nékem, ki a legeslegokosabb a vidéken?"*, hát...

— Az csak mese! — legyintett közbe mély nyugalommal Zsuzsi.

— De a mesék szépek! — kiáltotta Rita majdnem sírva, mire Zsuzsi helyeslően bólintott.

— Persze. Nagyon is. De igazándiból más van ám! — Vékonyka mutatóujját előrebillentve Rita arca elé nyomta.

— Miért?... — kérdezte megzavarodva Rita. — Igazándiból mi van?

— Hát az, amit anyu mondott. Az, hogy költözködöm. Egyenest a te szobádba, mert már nagy vagyok. Olyan nagy, hogy rád is tudok vigyázni. Mert apáékra már nem kell. Ők még nálam is nagyobbak.

Ritának leesett az álla. Elnyúlt szájjal Zsuzsira bámult, aztán egy pillanattal később kuncogva megkérdezte:

— Nem inkább fordítva? Nem inkább úgy, hogy én vigyázok majd rád? Vagy legfeljebb úgy, hogy egymásra vigyázunk?

Zsuzsi komótosan nemet intett.

— De... hát én vagyok a nagyobb! — fakadt ki Rita.

— Lehet — bólintott nyugodtan Zsuzsi —, de az semmi. Az számít, ki tud a másikra jobban vigyázni. Én tudok.

Ezt Zsuzsi szemrebbenés nélkül állította, és Rita, ki tudná miért, hitt neki.

A költözködés pillanatok alatt megtörtént. Anyniyból állt az egész, hogy apa áttolta Zsuzsi ágyát Rita szobájába, ott arrébb csúsztatott egy alacsony polcot, helyére egy másik még alacsonyabbat állított és elrendezte rajta Zsuzsi játékait.

— Így, ni — mondta, majd ágyba dirigálta mindkettőjüket.

— Aludjatok jól! — Halkan, kurtán, ahogyan mindig is, elnevette magát. — Aztán semmi pusmogás, lányok! — intette őket. — Nehogy mesedélutánt tartsál, Rita! Itt az alvás ideje.

Rita természetesen más véleményen volt.

...Hogyisne! — gondolta. — Éppen egy ilyen este?!...

Így aztán, alig csukódott be apa mögött az ajtó, félkönyökére támaszkodva, kihajolt az ágyból.

— Te! — súgta izgatottan fészkelődve. — Ez most egy igazi, ritka, izgalmas este! Nem?

— Apa azt mondta, hogy: *„Semmi pusmogás"!* Nem hallottad?

— Hallottam, hát! — Rita kuncogott. — De ez most akkor is egy igazi, izgalmas este — hajolt előbbre. — Nem?

Zsuzsi először arra gondolt, hogy: nem. Nincsen ezen az esten semmi különösebben izgalmas, ha csak az nem, hogy most nem az anyu, hanem a Rita közelében áll a kicsi rácsos ágya; ezt viszont egyáltalán nem találta jelentősnek. Aztán, mégis! Ő is hasrafordult az ágyban. Mert ha Rita azt mondta: izgalmas, akkor talán mégis lehet benne valami!

És furdalni kezdte a kíváncsiság. Most már neki is izgalmasnak tűnt ez az este attól a pillanattól kezdve, hogy Rita mondta.

— Miért? — kérdezte súgva.

Rita felült az ágyban. Állát felhúzott térdére fektette. Nagy fekete szeme csillogott a homályban.

— Eddig én itt egyedül aludtam. Érted? De mostantól kezdve ketten vagyunk. Mostantól kezdve te is igazi gyerek vagy!

— Azt én réges-régen tudom — közölte Zsuzsi. — Ez csöppet sem izgalmas.

— Igen... de amikor én még egyedül voltam, hát minden más volt — súgta Rita. — Akkor addig, amíg elaludtam, mindig játszottam magamban valami izgalmasat.

— Sötétben? — Zsuzsi nagy szemet meresztett. El sem tudta képzelni, mit lehet egy sötét szobában játszani. Négykézláb előbbre mászott az ágyban. — De mit?! — kérdezte izgatottan.

— Háááát... — Rita habozott. Nem tudta, elárulja-e a *képzelősdi* játékot Zsuzsinak? Végül is úgy döntött, ha már úgy is egy szobában laknak ezentúl, nem árt, ha megmagyarázza Zszuzsinak ezt az egészet. Ki tudja? Talán Zsuzsi is kedvet kap hozzá, és akkor mindjárt mókásabb lesz.

Kicsit mocorgott, kicsit titkolódzó arcot vágott, majd jelentősen lehunyta a szemét és remélte, hogy Zsuzsi most már tetőtől talpig kíváncsi és minden képzelősdiben benne van. Abban nem is csalódott, hogy Zsuzsi kíváncsi.

— Naaa! Mondjad már! — súgta sürgetően.

És akkor, Rita elmesélt neki mindent. Mindent, amit *SZUSZUKI*-ról csak mondani tudott. Azt, hogy hogyan kezdődött az egész, meg azt, hogy SZUSZUKI-nak lenni csuda mókás dolog és hogy olyankor még az sem baj, ha kikap, mert olyankor sokkalta fontosabb SZUSZUKI, mint az, hogy RITA popsijára kap egyet.

Zsuzsi csalódottan pislogott.

— Á! — mondta és legyintett. — Kettő gyerek nem lehet egy. Ezt én tudom. Ez cseppet se izgalmas.

— Dehogyisnem! — állította Rita. — Csak azt kell elképzelni, hogy... — de Zsuzsi a szavába vágott.

— Miért kell elképzelni? — kérdezte dohogva. — Annyi minden van, amit nem kell elképzelni. És az is biztos, hogy akkor minden úgy is van.

— De akkor nem lehetne játszani! Az pedig, hogy játszani lehet, igenis nagyon jó!

Ezt Zsuzsi sem tagadta. Még csak annyit jegyzett meg, hogy ő nappal szeret játszani, mert éjszaka álmos. És mindig olyat szeret játszani, ami igazi. Aztán hozzátette, hogy ő már igazán gyerek, nem úgy mint Rita, mert neki nem kell *cimó!*

— Csak kisbabáknak kell mindenféle rongy, amit cimónak hívnak és az orrukat simogatják vele elalvás előtt! — mondta úgy, és olyan hangon, hogy Rita belepirult. Nagyon sértve érezte magát. Felült az ágyban. Harciasan suttogta:

— *Cimó* nélkül pedig nem lehet csak úgy elaludni! Még akkor sem, ha Szuszukit játszik az ember!

— Én tudok — mondta mély meggyőződéssel Zsuzsi.

Rita nagyokat pislogott. A szíve mélyén igazat adott Zsuzsinak. A *cimó* — be kell vallani —, valóban gyerekes dolog. Viszont a képzelősdi, az nem!

— Azért... — kockáztatta meg a kérdést — SZUSZUKI nagyon jó kis név. Nem gondolod?

— Neeem! — mondta Zsuzsi. — Az enyém akkor már sokkal szebb.

Ezt nagyon biztosan mondta. Rita szeme tele is futott könnyel.

— Nem is akarsz velem SZUSZUKI-t játszani? — kérdezte, majd váratlanul felcsillant a szeme, mert eszébe jutott valami. — Idefigyelj! Találjunk ki neked is egy jó kis nevet!

De Zsuzsi a fejét rázta.

— Nekem nem kell. Nekem már van nevem. Azt én már nagyon megszoktam, hogy: Zsuzsi.

Rita megadta magát. Halkan sóhajtott.

— Hát, jó... — mondta bánatosan és a fal felé fordult. — Akkor aludjunk.

— Aludjunk — egyezett bele Zsuzsi. Azzal viszszamászott az ágy közepébe. A fal felé fordult. Az ő kiságya felől néhány perc múlva már egyenletes szuszogás hallatszott.

...Alszik! — gondolta szomorkásan, meghatottan és elnézően Rita; mert, ha már gyereknek tartotta is Zsuzsit, nagyon kicsi gyereknek tartotta mégis. Olyan gyereknek, aki még nem érti, mi a szép egy játékban, meg minden. De azt, hogy nagyon szereti Zsuzsit, tudta. És örült annak, hogy már első éjszaka sírás meg ilyesmi nélkül aludt el a közös szobában.

Aztán, ahogy ott, a félhomályban egyre tovább bámulta a falat, mégiscsak eszébe jutott, hogy ha nem lenne már olyan álmos ő is, hát bizony most sírvafakadna.

De sírva ám! Mert Zsuzsi — ha így megy tovább —, örökre a *nincsen*-be zárja SZUSZUKI-t. Most aztán az a legfontosabb kérdés, hogy: ki a fontosabb! Zsuzsi vagy Szuszuki?!

— Zsuzsi... — mondta félhangosan, de kibugygyant a szeméből két könnycsepp.

Félálmában arra is gondolt, hogy: az biztos, hogy Zsuzsiból gyerek lett, de sajnos nem minden gyerek egyforma. Az egyik szereti elképzelni azt, hogy mi volna, ha?... A másik meg butaságnak tartja a képzelősdit. Ritának megsajdult a szíve a gondolatra, hogy Zsuzsi csak *igazit* szeret játszani. De azzal vigasztalta magát, hogy: nem baj! Ha nem is lehet Zsuzsival lámpaoltás után képzelősdit játszani, akkor biztosan így a jobb. SZUSZUKI helyett ezentúl a legeslegjobb majd Zsuzsit szeretni.

És csak nézte, nézte a falat. És újból gyűlni kezdtek szemében a könnyek. De mire megint kibugygyanhattak volna, és derekasan elsirathatta volna SZUSZUKI-t, elnehezedett a szempillája.

Sóhajtott egyet, de már mosolyogva. Békésen, szuszogva elaludt ő is.

Polgár István

AJÁNLAT

Szép, sávos üveggolyók,
kocka, sok,
meséskönyvek, amiket
már én olvasok,

kilenc medzsbox, elemes
kisvonat,
egy-egy csapat indián
s páncélos lovag,

labdák, köztük tollas is,
gong, maci,
gumimatrac, sátor, íj,
nyomda, gombfoci,

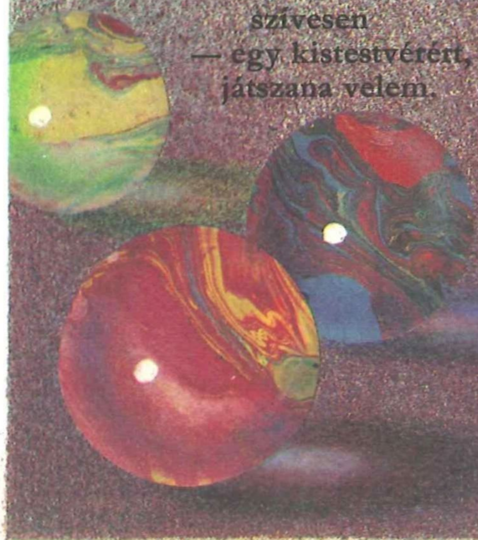
szikrázó búgócsiga,
hulahop,
szánkó, sí, görkorcsolya,
síp, furulya, dob,

tárcsázható telefon,
meggypiros,
lemezjátszó, mely zenél,
szerszámos doboz,

külön szobám, melynek a
falain
nem hagytak szabad helyet
krétarajzaim

— e temérdek kincs enyém.
S mennyi még!
Felsorolására csak
egy füzet elég.

S elcserélném mind, el én
szívesen
— egy kistestvérért, aki
játszana velem.

Szőnyei György rajzai

Józsa Teréz

Csupasz bükkös

— Mikor kell a vakondtúrást elgereblyézni, hogy a vakond abban az évben már ne túrjon dombot még egyszer?

— ?

— Szilveszterkor.

Az erdész tréfája sikerült. Kacagásunkra felrebbent egy szarka, és méltatlankodva elrepült. Kár volt zsörtölődnie, mert az egerészölyv, akivel egészen addig beszélgetni próbált, úgy sem állt szóba vele. Csak éppen közös fára ült a szarkával. Mellesleg, az egerészölyv minket sem méltatott figyelemre. Kizárólag a táj érdekelte. Éhes lehetett.

Szekszárdtól kiáltásnyira

Egy meseszép tisztáson álltunk. Az oda vezető út sem volt akármilyen. Még el sem múlt a tél, de már javában bővítették az út mentén a kempinget, és építették az úttörők csónakházát. Szinte csak kiáltásnyira Szekszárdtól egy kis tó ékeskedett tiszta tükörrel. A Rák patak vizét gyűjtötték össze benne a horgászoknak és csónakázóknak. Amíg fagyott, korcsolyáztak is rajta. Mellette a hegyoldalban még aludt az arborétum, amely ha felébred, majd elmeséli, milyen társaságban érzik magukat legjobban a különféle fák. Az út túloldalán szőlődombok. Az öreg tőkék nemsokára átadják a helyüket egy szép fiatal erdőnek.

Néhány kanyar, és máris olvashattuk: Óriáshegy Úttörőtábor. Mellette pedig: Sötétvölgyi Természetvédelmi Terület.

Az úttörőtábor csinos faházainak felépítése, berendezése és az ezerféle szerelés, sőt útépítés még 1979-ben befejeződött. De a kedvenc tábor olyan, mint a menyasszony. Mindig akad rajta valami igazítani való.

A haramiák forrásánál

Mivel a tábor még üres volt — nyáron száz gyerek lakik benne egyszerre — hamar tovább mentünk. Arra indultunk, amerre túrára, őrsi portyára járnak a táborlakók, és amerre legszívesebben járnak kirándulni télen-nyáron a természetkedvelő szekszárdiak. Előbb csupasz bükkösben kaptattunk felfelé, amely azért volt csupasz, mert nem tűri más növények társaságát. Majd fordultunk egyet délnyugatnak, s már cseres-tölgyesben jártunk. A fák közé besütött a nap, és bár február volt, bátran bontogatta kicsiny, fehér virágait az illatos hunyor.

Ezután érkeztünk az említett meseszép tisztásra. Erzsébet tisztás a neve. Friss-zöld rét, száznegyven esztendős tölgyekkel szegélyezve. Míg az öreg és gacsos ágkarok az égre írtak üzenetet, a vakondok a földön hol itt, hol ott emeltek egy-egy szelíd-barna dombocskát. Innen, a tisztásról visz az út fel a Haramia-forráshoz. Vizéből tényleg haramiák oltották szomjukat hajdanán.

Amott fut a „tananyag"

Ha azt mondjuk, Sötétvölgy, ez a szekszárdi gyerekeknek és felnőtteknek nemcsak tábort, erdőt jelent, hanem tornapályát, játszóteret és nagy, színes környezetismereti tankönyvet is, amelyben nem kell lapozni sem. Mintegy száz tábla ismerteti a környék jellegzetes állat- és növényvilágát. A türelmes tanulóval megeshet, hogy éppen szembe jön vele a tananyag valamelyik illusztrációja. Lehet, hogy csak mókus, de az is lehet, hogy róka vagy vaddisznó.

A szekszárdi Babits Mihály iskola úttörőinek és kisdobosainak különösen a szívéhez nőtt Sötétvölgy. Ha csak tehetik, kiruccannak, olykor dupla haszonnal. Legutóbb is, amint éppen sportnapot tartottak, s már a buszra vártak, megszólalt a csapatvezető: Szedjünk egy kis makkot, ne várjunk tétlenül! Hát kisvártatva annyi makk került mindenféle tasakba, zacskóba és a zsebekbe, hogy kétezer forint vándorolt be a csapatpénztárba. Örültek nagyon a könnyen szerzett pénznek, de dolgoznak

-lombos remények

A rajzokat
Baksa Beáta és Zentai Andrea
szekszárdi kisdobosok
készítették

ők ingyen is városukért, mert azt legalább úgy szeretik, mint az erdőt. Az úttörőparlamenten jelentették be egy nagyszabású, sok munkát adó akció indítását. Teremtsünk értéket! — buzdították őket a csapat-program szavai. Ültessünk fát, cserjét! — határozták el ők. És még az ősszel elkezdték a faültetést a hegyoldalba felkúszó lakótelepen. A kisdobosok hordták szét a csapat felhívását, amelyben a telepen élőktől megértést és támogatást kértek a gyerekek. A faültetésben a KISZ-esek is segítettek. A csemetéket, természetesen, az erdőgazdaság adta, amely a sötétvölgyi táborban is sokat tett a gyerekekért.

Megerednek vagy sem?

Látogatásunkkor még nem derült ki, hogy az elültetett ötszáz csemete közül hány bírta ki a telet. A csapat izgalommal várta a tavaszt, hiszen azt is elhatározták a pajtások, hogy a gyenge fácskáknak gondját viselik megnövekedésükig. Ami nem eresztett gyökeret, azt kicserélik, a többit is gondozzák, ápolják. Minden rajnak lesz saját utcája, vagy kisebb önálló területe, amelyen minden ág, levél az ő kezük nyomán virulhat. Jövő ősszel pedig következik a cserjeültetés. Abból is ötszázat szeretnének földbe tenni — ennyi kisdobos-tagja van a csapatnak —, hogy az új házak környezete mielőbb szép legyen.

A parlamenten meghirdetett és derekasan végrehajtott akcióhoz más csapatok is csatlakoztak. Igaz, nem minden edzés nélkül, hiszen a „Tiszta, virágos Szekszárdért" mozgalomban eddig is minden évben részt vettek.

— Az úttörőcsapat másik nevezetessége, hogy vezetői és tagjai remekül értenek a kapcsolatteremtéshez és az őrsök, rajok barátainak megtartásához. A kisdobosok szüleinek például jó része KISZ-tag. Ők mindig szívesen vállalkoznak a gyerekekkel közös kirándulásra, táborozásra, üzemmel, mezőgazdasági munkával való ismerkedő látogatásra.

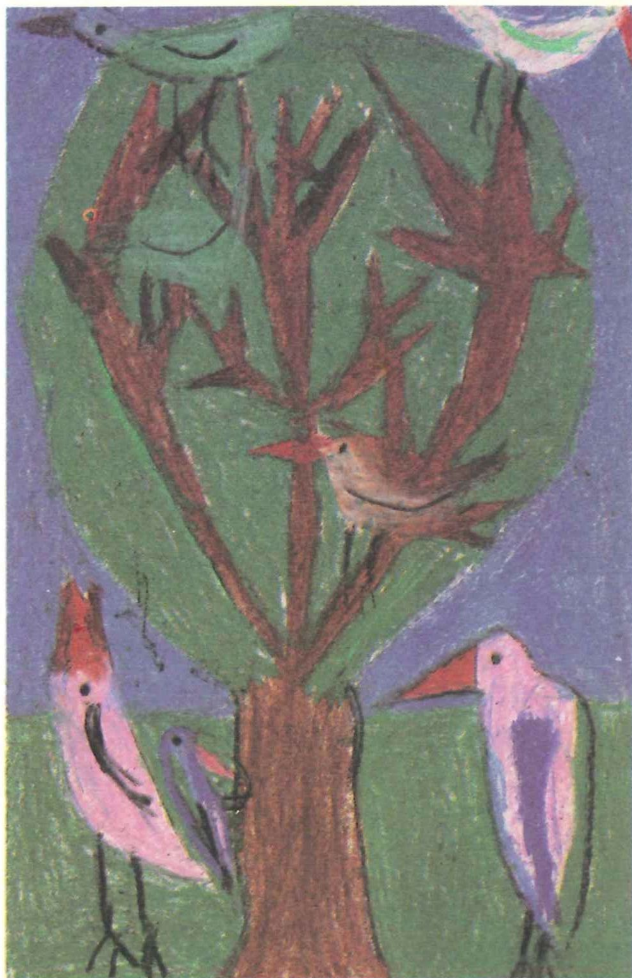
A rém nem fenyeget

A bukásmentes őrs megteremtése is sikeres akciónak bizonyult. Annyira, hogy a csapatnapló tanúsága szerint legutóbb három őrs benevezését már el sem fogadhatta a csapat. Miért? Mert nem voltak olyan tagjai az őrsöknek, akiket a bukás réme fenyegetne. Még valami akad, ami az egész csapat valamennyi tagját újra és újra izgalomba hozza. A több fordulóban megrendezett kulturális seregszemle. A legszívesebben olyan jelenetet, szereplési formát választanak a rajok, amelyben az ügyetlenebbek is sikerrel léphetnek dobogóra.

— Egy sem marad ki, pedig maratoni zsürizés folyik, olyan sok a jelentkező — mondta Kovács Józsefné csapatvezető.

— Rettentő sokáig tart, tényleg. Mi is elfáradunk, de olyan jó együtt! — vágta rá mindjárt magyarázatul Gscheidt Erika, aki eddig a többiekkel együtt illedelmesen ült, figyelt és hallgatott.

Ő mondta ki a Babits iskola és úttörőcsapat titkát. A KISZ KB Vörös Selyemzászlaját is bizonyára ezért nyerte el a csapat már másodízben. Mert jó volt együtt. Jól tanulni, sokat dolgozni is fárasztó, de érdemes. Barátok közt szépen és vidáman élni, szeretni a várost, az erdőt, és örömmel fogadni, megtartani és viszonozni mások szeretetét és gondoskodását — néha tán ugyancsak fárasztó. Ám feltétlenül jó dolog, és elfáradni is érdemes érte.

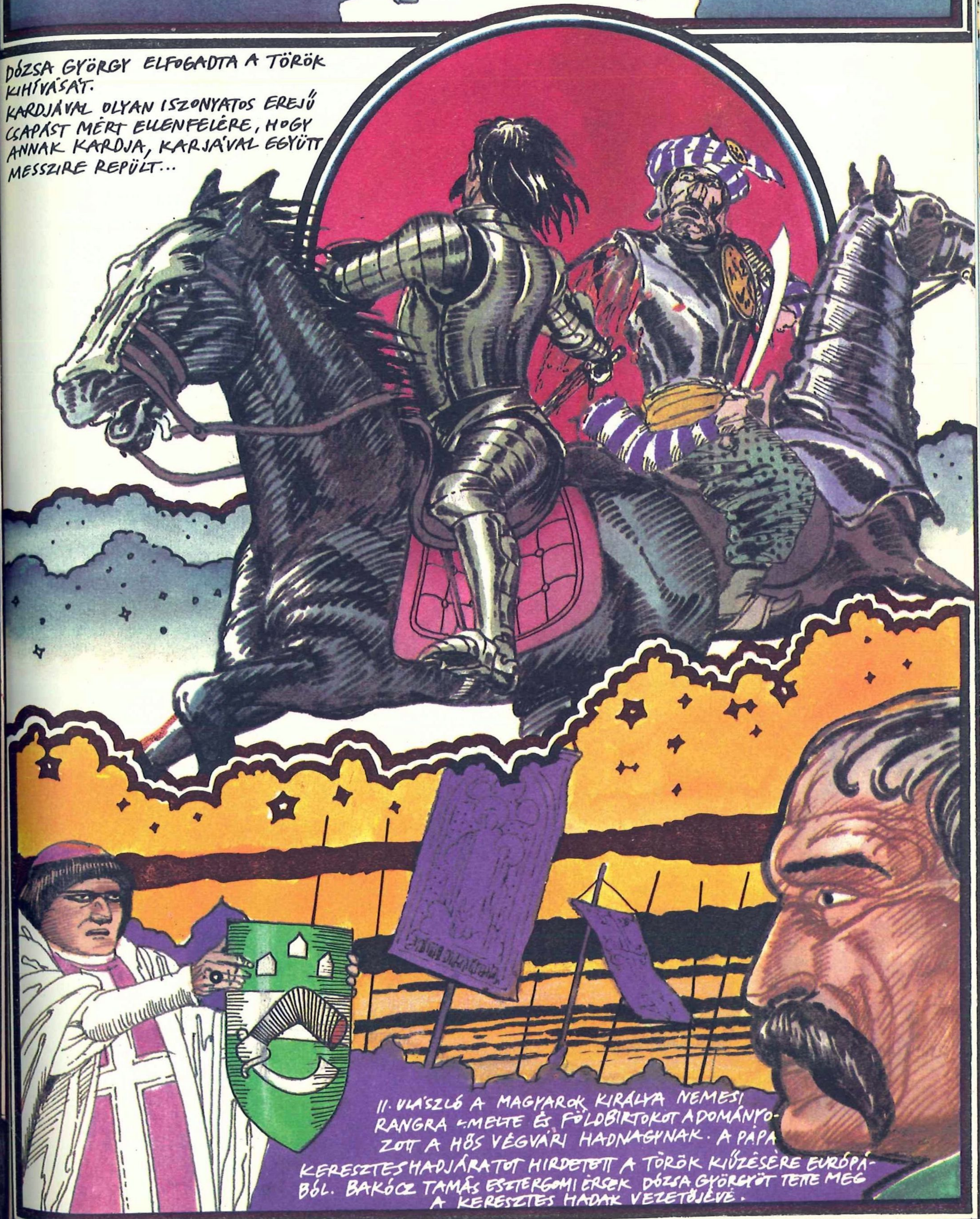
PÁRVIADAL

DÓZSA GYÖRGY KÖZNEMESI, SZÉKELY CSALÁDBÓL SZÁRMAZOTT. HATALMAS TERMETŰ, FÉLELMETES EREJŰ IFJÚ VOLT, AMIKOR ŐSEI PÉLDÁJÁT KÖVETVE KATONÁNAK ÁLLT. NÁNDORFEHÉRVÁRON Ő LETT A LOVASOK HADNAGYA.

EBBEN AZ IDŐBEN A TERJESZKEDŐ TÖRÖK BIRODALOM MÁR ELÉRTE HAZÁNK DÉLI HATÁRÁT. MAGYARORSZÁG LEIGÁZÁSÁRA KÉSZÜLŐDÖTT...

ALI BÉG, A TÖRÖK LOVASSÁG NAGYHÍRŰ KAPITÁNYA PÁRVIADALBAN MÁR SOK MAGYAR VITÉZT GYŐZÖTT LE.

Rajzolta: Nagyvári László

DÓZSA GYÖRGY ELFOGADTA A TÖRÖK KIHÍVÁSÁT.
KARDJÁVAL OLYAN ISZONYATOS EREJŰ CSAPÁST MÉRT ELLENFELÉRE, HOGY ANNAK KARDJA, KARJÁVAL EGYÜTT MESSZIRE REPÜLT...
II. ULÁSZLÓ A MAGYAROK KIRÁLYA NEMESI RANGRA EMELTE ÉS FÖLDBIRTOKOT ADOMÁNYOZOTT A HŐS VÉGVÁRI HADNAGYNAK. A PÁPA KERESZTESHADJÁRATOT HIRDETETT A TÖRÖK KIŰZÉSÉRE EURÓPÁBÓL. BAKÓCZ TAMÁS ESZTERGOMI ÉRSEK DÓZSA GYÖRGYÖT TETTE MEG A KERESZTES HADAK VEZETŐJÉVÉ.

Dobra verjük

Madár János

Aranysuhanású

Napot,
folyók
kék arcát,
egeket,
néked adom
a távoli hegyeket,
Anyám;
erdőt,
mezőt;
a tavasz
minden ágát,
csillagok
legszebb virágát.

Figyeljétek a Kossuth rádió műsorát! Havonta egyszer „Rímek, ritmusok, versek muzsikával, kisdobosok között" címen érdekes összeállítást hallotok.

Őrizzük egészségünket! Ezt a hasznos tanácsot a Békés megyei kisdobosok fogadták meg leghívebben. Ők ugyanis annak is utána jártak, hogyan óvják meg egészségüket. A megyében tavaly 133 kisdobos-egészségőr tanfolyamot rendeztek. A hallgatók száma elérte a 2250-et. A legtöbb résztvevő a szeghalmi, mezőkovácsházi és szarvasi pajtások közül került ki.

Nógrádi kisdobosok, figyelem! Új kezdeményezés született a Nógrád című megyei újság KISZ-alapszervezete és a megyei úttörőelnökség irányításával. Az akciónak is beillő új program elnevezése: Barátunk az újság. Rajta, legyen hát igazán barátotok! Legyetek munkatársai, tudósítói. Miről tudósítsatok? Mindenről, ami közösségetekben történik, s ami másokat is érdekel. Küldhettek írást rendezvényeitekről, szervezeti életetekről, őrsötök, rajotok mindennapjairól és ünnepeiről. Írásaitokat küldjétek el a szerkesztőség címére: 3101 Salgótarján, Palócz Imre tér 4. Legjobb írásaitokat viszontláthatjátok majd a Nógrád „Úttörősarok" rovatában. A legjobb és legszorgosabb tudósítókat a Barátság nemzetközi táborban is vendégül látják júliusban. Ott a kis riporterek felnőtt újságírókkal is találkozhatnak majd, s megismerhetik az újságkészítés rejtelmeit.

Két nemzedék napja. Így is nevezhetnénk azt a napot, amelyet nemrég kisdobosok tartottak az öregek tiszteletére, Zalabéren. Ők úgy nevezték: öregek napja. Köszöntötték a munkában megfáradtakat és műsorral kedveskedtek nekik. Jó lenne, ha máskor is, másutt is lennének ilyen napok. Hiszen oly hosszú az esztendő!

Gyerekrajzok a templomban. Igen, pontosan ezt olvastuk nemrég a Tolna megyei Népújságban, amely a megye kisdobosainak és úttörőinek egyik legutóbbi sikeréről számolt be. A gyerekek a „Környezetvédelem és a gyerekek" című rajzpályázaton vettek részt. A rajzverseny országos volt, ám a pályázat legsikerültebb darabjai Moszkvába is eljutottak. Ott egy régi, hagymakupolás templomban mutatták be őket. Az ódon falakon a képek alatt Balassa Zoltán, Gulyás János, Rolán Beatrix és Kemény Krisztina kaposszekcsői; Cintián Erzsébet és Ulrich Anikó hőgyészi; Kerber Zoltán és Brichner Csaba bonyhádi; Nagy Anikó szekszárdi; Kóka Csilla nagymányoki és Lengyel Zsolt tengelici pajtás nevét olvashatták a látogatók.

Gyermekklub. Szeretettel várja a makói úttörőház gyermekklubja minden második vasárnap a ráérő és kellemes időtöltésre vágyó kisdobosokat és úttörőket. Tagsági igazolvány nincs, jöhetmehet bátran minden érdeklődő. Egy-egy alkalommal hatvan pajtás látogat el a klubba — főként kisdobosok — leszámítva a neves vendégeket és az érdekesebbnél érdekesebb mulatságok előkészítőit. A gyerekek azt mesélik, hogy gyakran tapsolják vörösre a tenyerüket. Aki nem hiszi, járjon utána!

Kedves Coffi! Tegnap délután sokáig tanultam, ezért csak alkonyatkor jutottam ki a játszótérre. Meglepő látvány fogadott: a gyerekek telerajzolták az aszfaltot. Pocak hozott 3 doboz színes krétát, így alakult ki a rögtönzött rajzverseny. Megkérdeztem, melyik képet ki rajzolta? Azt válaszolták: – Találd ki! Egy biztos: nem az, aki mellette áll... – Sokáig nézelődtem és gondolkoztam.

Lassanként rájöttem, melyik képet ki rajzolta. Pocak rajzát találtam meg a legnehezebben. Azt hittem, kutyás képet rajzolt, vagy valami ennivalót, mondjuk egy hatalmas tortát... De Pocak mást rajzolt. Hogy mit? Nem árulom el. Találd ki te is, Coffi! Törd a fejed! Ha jól törted, akkor te is arra az eredményre jutsz, amire én. Paprika

1G 2H 3A 4C 5B 6J 7F 8E 9D

Marék Veronika munkája

„Anyák napján"
Mészáros Gabriella
IV. oszt. tan.
rajza,
Kazincbarcika

Postafiók 100

„Most légy okos, Kisdobos!" — biztatgattam magam. A biztatásra azért volt szükség, mert annyi, de annyi szép beszámolónk érkezett, hogy valóban ügyesnek és okosnak kellene ahhoz lennem, hogy a legesdelegeslegszebbet ki tudjam választani! Lássuk csak, mit írt **Farkas Ágnes** a tótkomlósi szlovák általános iskola művészetbarát szakkörének tagja!

„A 2036 számú Janko Kral úttörőcsapat vetélkedőjéről szeretnék beszámolni. Ezt a szlovák iskolában tartottuk. Sok érdekes feladatot kaptunk. Ilyen volt az, amikor a legügyesebb rajzolónknak le kellett rajzolnia, hogyan látja a Gellérthegyről Budapestet. Ez talán még budapesti gyereknek sem könnyű! A kérdésekre felkészültünk részben a zsebkönyvből, részben újságokból és a televízióból. A természetről mondtunk verset. Aztán egy-egy irodalmi hőst kaptunk, akit jellemeznünk kellett. A jellemzésünk segítségével kellett az utánunk következőknek kitalálniok, kiről van szó. A zsüri — ahogyan mondani szokás — nehéz helyzetben volt. Mi pedig igen jól éreztük magunkat".

Megjegyzem, szívesen olvassuk és közöljük az érdekes akadályversenyeket, vetélkedőket már csak azért is, hátha máshol is felhasználják az ötleteket a kisdobosok és úttörők.

Nemrég Rácekeresztúron jártunk, ankétot tartottunk. Ilyen találkozó után sok kedves barátunk akad, sokan írnak a meglátogatott helyről. Így történt most is. Különösen **Bori Zita** másodikos kisdobos levele tetszett, mivel mesét küldött nekünk! Hallgassátok csak:

„Az erdei tisztáson takaros házikó állott. Megmondom nektek, ki lakott benne: egy kis nyúl. Úgy hívták, hogy Tapsifüles. Ez a Tapsi egyszer megunta a babfőzeléket. Hallotta Sünikétől, hogy az erdőszélen vásár van és ott káposztamag kapható. Elment a nyuszi a vásárba és nézelődött. Egyszer csak hallja ám, amint azt kiáltja valaki: — Káposztamagot tessék! Káposztamagot vegyenek! Vett is egy egész csomaggal. Odahaza elvetette, meglocsolta. Figyelte, mint nő. Gyomlálta és gereblyézte. Hamarosan megnőttek a káposzták. Tapsi leszedte és kóstolgatta. Nagyon ízlett neki! Minden barátját meghívta, mindenkinek kínálgatta. Hát így szerette meg a nyúl a káposztát!"

Erről a káposztás levélről eszembe jutott, hogy lassan lejár a határidőnk! **Márciusi számunkban feladatot kaptatok: készítsetek kiskertet!** Megírtuk, hogy ez lehet a nagy kert egy része csakúgy, mint például az erkélyetek sarka. **Rajzokat, beszámolókat várunk, május 15-ig!** A legsikeresebb munkákból — amint azt megírtuk — szeptemberi számunkban összeállítást készítünk.

Meghatóan szép levelet kaptunk **Varga Tamás, Balogh Bea, Gazsi Szilvia** vácszentlászlói iskola negyedikeseitől. Ezt írták:

„Osztályfőnökünk még ősszel felhívta a figyelmünket arra, hogy temetőnkben a régen elhunyt pedagógusok sírjai elhanyagoltak. Két őrsünk szombatonként kivonult a temetőbe. Kapát, gereblyét, metszőollót, baltát vittünk magunkkal. Mi Bezsilla István sírját gondozzuk. Sok időbe tellett, míg kivágtuk a bokrokat, kigyomláltunk, összeszedtük a szemetet. A nehezebb munkákban segített rajvezetőnk, Tóth Imre tanár bácsi. A többiek is szépen dolgoztak. Legelőször halottak napján egy-egy szál virággal, gyertyával kerestük fel ismét a sírokat. Amíg a gyertyák égtek, mi őrséget álltunk. Mindenki nagyon fegyelmezett volt. Sokan jártak akkor a temetőben és mindenki megdicsért minket. Jóleső érzés volt. Azóta is teljesítjük ezt a vállalásunkat. Így próbáljuk kifejezni tiszteletünket a régi tanítóknak, akiket nem is ismertünk. Szeretnénk, ha az ország valamennyi kisdobosa észrevenné az ilyen öreg sírokat, és rendbentartaná azokat!"

A vácszentlászlói levélhez nincs hozzátenni valónk. Az emlékek a hagyomány ápolása mindnyájunknak feladata.

Ferkai Loránt: Magadnak vagy a babádnak

Két strandruhát írunk most le. Megcsinálhatod magadnak és kedvenc babádnak is. A méreteket úgy adtuk meg, hogy rád legyenek jók. Ha babaméretben csinálod, kisebbítsd megfelelő mértékben.

Első rajzaink a pelerinszerű „poncsót" mutatják be. A poncsó kendőhöz hasonlítható, melynek közepén lyukat vágsz, hogy a fejedet kidughasd rajta. Anyagnak vásárolj egyszínű (1. ábránkon sárga) frottírt. Ha az ebből vágott darabon nyakkivágást (NYK) készítesz, és a sarkairól levágott háromszögletes darabokat a váll vonalában az anyaghoz varrod, szinte kész a poncsó. Kitűnően használhatod strandoláskor, ha vízből kijövet hűvösnek érzed a levegőt, de akkor is, ha túl meleg van s úgy gondolod, eléggé lepirított már a nap. A nyakkivágás méretét a 2. ábrán látod. Az „X"-szel jelölt oldalrészeket a visszáján varrd egymáshoz.

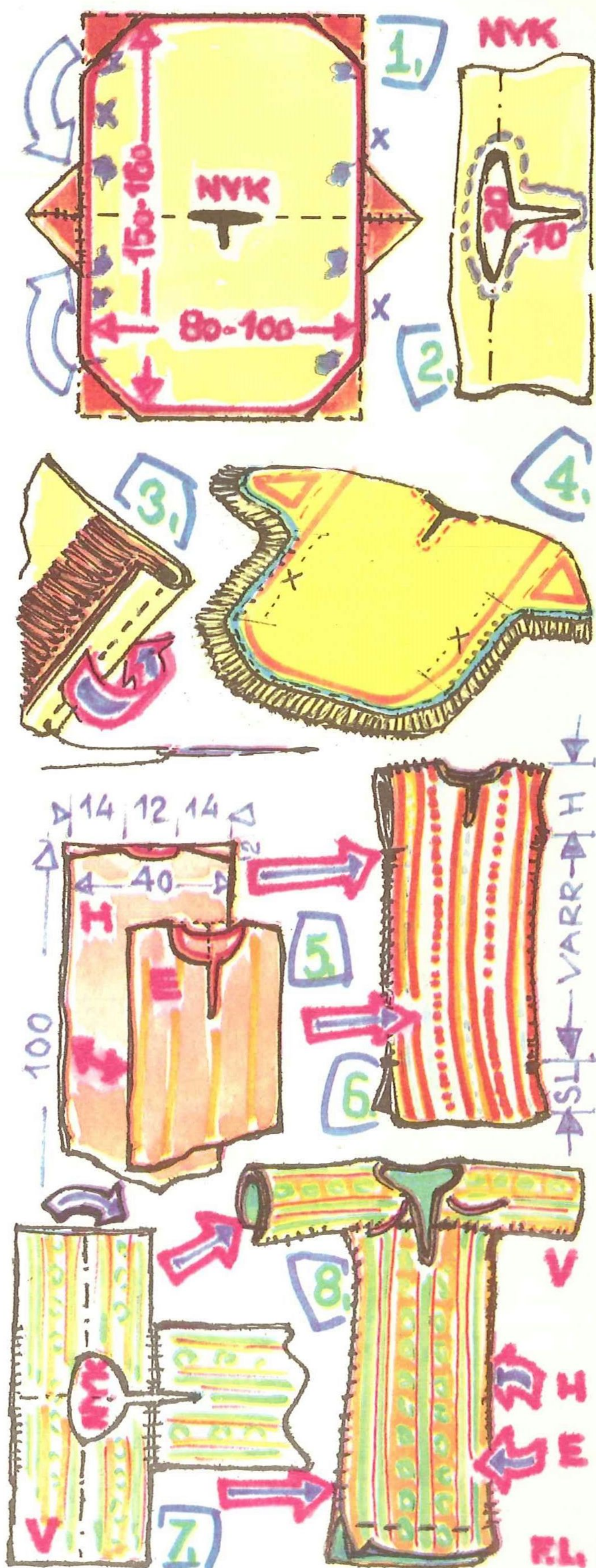
Ha rászánsz még néhány forintot a poncsó csinosítására, úgy végy rövidszálú pamut függönyrojtot és azt varrd a poncsó kerületéhez (3.), majd visszahajtva újból varrd végig. A poncsót (4.) babádnak flanellből is készítheted.

Leértékelve vásárolt vagy kissé már használt frottírtörülközőkből egészen rendes nyáriruhát, strandruhát csinálhatsz magadnak. Két darab kell hozzá, mondjuk 40 x 100 cm-es. Az egyik lesz (5) az eleje (E), ennek felső vonalán középen 6 cm-es sugarú félkört vágsz ki nyakkivágásnak, a hátulsón (H) szintén 12 cm szélesen, de csak 1,5—2 cm mély kivágást csinálsz. Az „E" és „H" részeket összeillesztve, s vállvonalukat kissé ferdén levágva, „lecsapva" úgy varrd össze, hogy (6) a ferdített vállvonal megvarrása után a hónaljrészt (H) nyitvahagyod és csak az oldalakat varrod végig (VARR). Alul három-négy ujjnyi nyitott „slicc" (SL) megkönnyíti a bebújást.

Ujjas frottír strandruhához (7) már három törülköző kell, egy külön a vállrészhez, ami a ruha ujjait is alkotja (V). Hosszában felébe hajtva ezen vágod a nyakkivágást (NYK), majd kétoldalt hozzávarrod a (8) testedet elöl (E) és hátul (H) fedő törülközőket. A vállrészt képező (V) törülközőt — amelyen a nyakkivágást megcsinálod — alul összevarrod (8), ez adja a ruha ujját. A hónalj alatt is varrd össze az E és H részeket. Nem is hinnéd, milyen kevés munkával jutottál így egy igazán rendes strandruhához!

A nyakrészt és kivágásokat nem árt, ha körülszegeded valamilyen szalaggal, pánttal —, ebből többféle készen kapható — de az sem felesleges, ha a frottírtörülközők összevarrási helyét is megerősíted valamilyen „pertlivel", szegőpánttal, hogy ki ne nyúljanak.

Légy ügyes, sok örömed lesz benne! Mire megjön a strandidő mindegyiket elkészítheted.

8 Májusi fejtörő

Egészítsd ki a függőleges sorokba írt neveket, és olvasd össze a kiegészítő betűket.

	F	Á	L	E	B	M	B		T	E	S	E	F	T	B		A	A	C
E		L	U	N	E	I		S		D	A	T	L	A		A		M	S
L	R		J	D	R		Z	O	B		N	E	Ó		L	T	I		Ö
L	K	O		R		S	S	L	O	Á		L		Á	L	U	T	D	
I	Ó	S	A		A	A	I	T	R	R	I		A	S	A	S	A	É	I

Gyufarejtvény

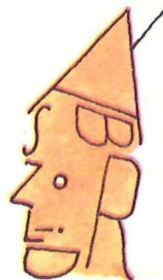
Egy gyufát kell áthelyezned, hogy a művelet eredménye jó legyen.

Lóugrás szerint

Olvassátok el a bal felső sarokból elindulva, milyen ünnep ez a nap.

a	p	y	n
♥	k	a	♥
j	n	a	á

Keresztrejtvény

1	2		3	4	5	6	7		8	↴
9		■	10					■	11	
12		13	■	14			■	15		
16				■		■	17			
18			■	19		20	■	21		
22			23		■	24	25			
Kereszt-		■	26		27			■		rejtvény
		28								

Vízszintes: 1. Jelszavunk. 9. Va párja. 10. Tüzet szüntet. 11. ZL. 12. Sérülés. 14. Mákot mássalhangzói. 15. Hím birka. 16. Kabát része. 17. Dömötör röviden. 18. Alma..., város a SZU.-ban. 19. ZST. 21. Jolán fele, fordítva. 22. Szomorú, rossz a... 24. Úttörőköszöntés (ék. hiba). 26. Dala. 28. Macska teszi.

Függőleges: 1. Az évben négy van. 2. Lepottyantam. 3. EE. 4. Nálam mássalhangzói. 5. Erdei állatka (ék. hiba). 6. Általános, rövidítve. 7. JT. 8. Bús. 13. Betegnek orvosságot.... 15. Ököl betűi keverve. 19. Muzsika. 20. Ék tárgyesete, fordítva. 23. Befejezés. 25. Figyel. 27. Mássalhangzó kiejtve.

A keresztrejtvényből csak a vízszintes 1., 24., függőleges 1., 8-at kell beküldened.

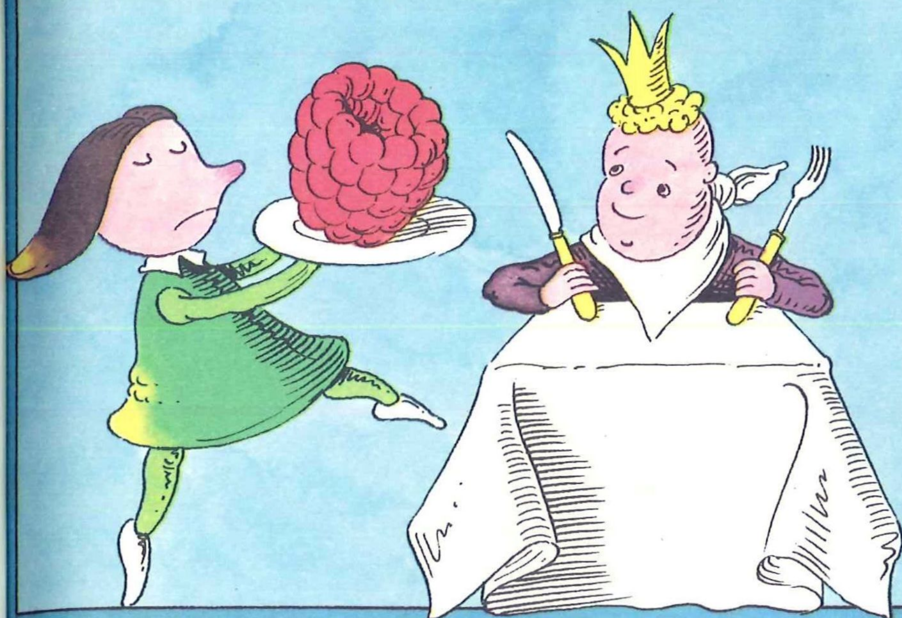
Figyelem: E megfejtéssel együtt küldjétek be a márciusi és az áprilisi megfejtéseket is, valamint a hozzájuk tartozó számokat a lap felső sarkáról!

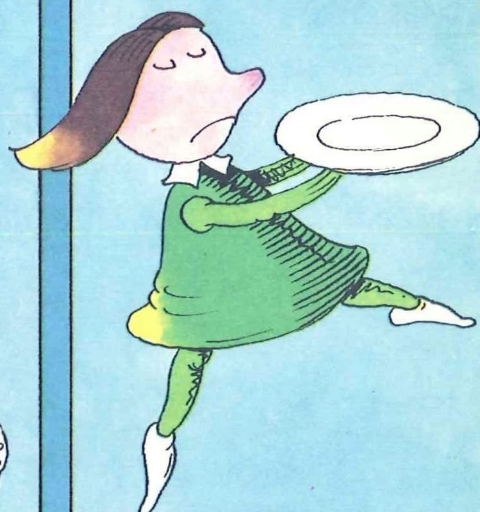
kisdobos

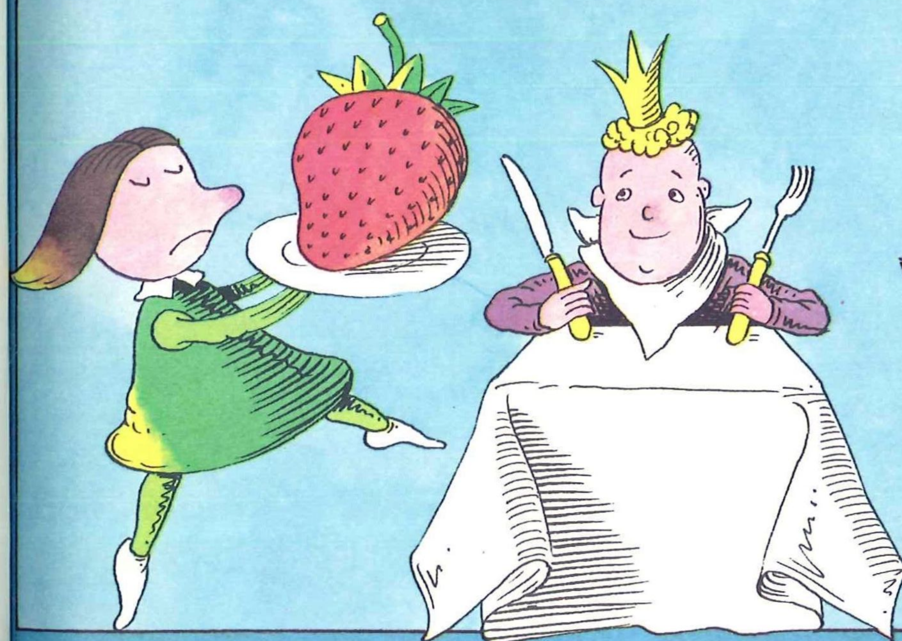
A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXIX. évf. 5. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1., közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 50,— Ft, I. félévre 30,— Ft, II. félévre 20,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 80.0194. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlapot **Felvidéki András** rajzolta.

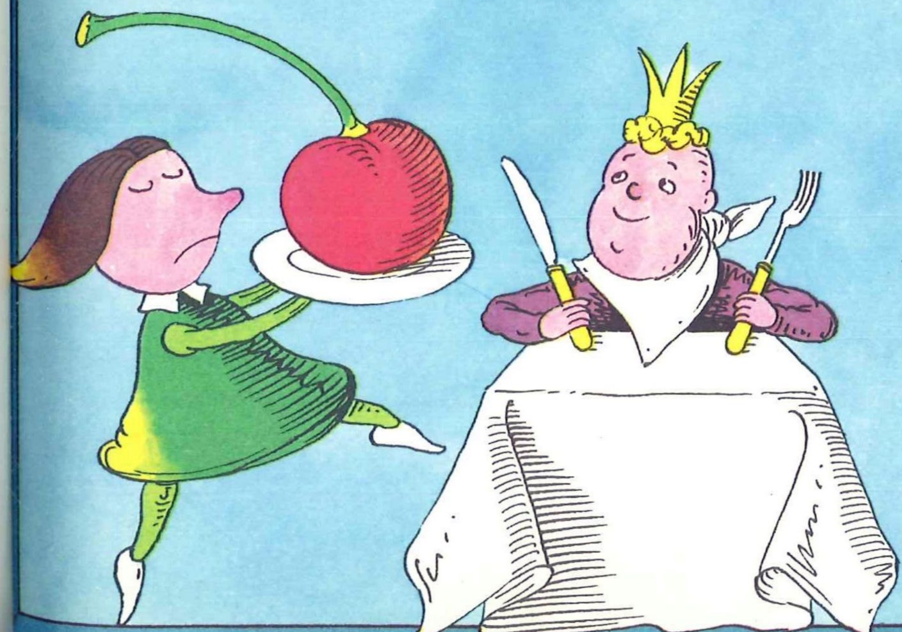
Vida Győző rajza

ÁRA: 5,— FT